

Van veel naar focus: doelgericht werken met de BoekStart-monitor

Kees Broekhof

Van veel naar focus: doelgericht werken met de BoekStart-monitor

Kees Broekhof

Doelen van dit webinar

- Je kunt uitleggen hoe je informatie uit de monitor selecteert en analyseert voor:
 - het leesbevorderingsbeleid van de BoekStart-locatie
 - de uitvoering van BoekStart op de BoekStart-locatie
- Je kunt vertellen hoe je monitorgegevens kunt vertalen naar doelen voor in het voorleesplan.
- Je kunt uitleggen hoe de werkwijze verandert bij een volgende meting.
- Je kunt vertellen wanneer en hoe je monitorgegeven gebruikt t.b.v. het bevorderen van ouderbetrokkenheid.

Vooraf: het grootste probleem

Respons per meting (Landelijk)

	2017	2018	2019
BoekStartcoördinatoren	45	58	66
Voorleescoördinatoren	302	603	707
Pedagogisch medewerkers			2731

meer dan 50% van
de pm'ers vult de
vragenlijst niet in

Maak er een prioriteit van!

Doel: Bij de volgende meting hebben alle pm'ers de vragenlijst van de monitor ingevuld.

	2017	2018	2019
Voorleescoördinatoren	-	1	1
Pedagogisch medewerkers	-	5	16

En dan nu: van veel naar focus

Een (geanonimiseerde) casus uit de monitor

BoekStart

Kinderopvang/gebied: Filter:

Landelijk ▼ PDF

☐ Toon alleen deelnemers aan de laatste meting

Een eerste indruk

BoekStart

Cluster van kinderopvang | Grafiekgenerator | Wachtwoord wijzigen | Uitloggen

Kinderopvanggebied:

Filter:

PDF

☐ Toon alle deelnemers aan de laatste meting

Vragenlijst onderdeel:

Voorleescoördinator

Vergelijking:

Geen

Case selectie:

☒ Kinderen met VVE-indicatie

Locatiegegevens

Respons per meting

	2017	2018	2019
Voorleescoördinatoren	-	1	1
Pedagogisch medewerkers	-	12	13

Anonimiteit en privacy

Vraag:

Responstotalen

En dan: focus

1. Beleid in de monitor
2. Uitvoering in de monitor

1. Beleid in de monitor

Wat zijn de prioriteiten?

1. voorleesplan en voorleescoördinator
2. de voorleesomgeving
3. scholing interactief voorlezen voor pm'ers
4. omgaan met laaggeletterde ouders

Retorische vraag: kan 'omgaan met laaggeletterde ouders' ook de belangrijkste prioriteit zijn?

TIP:

Kies 1 beleidsdoel om aan te werken het komende jaar.

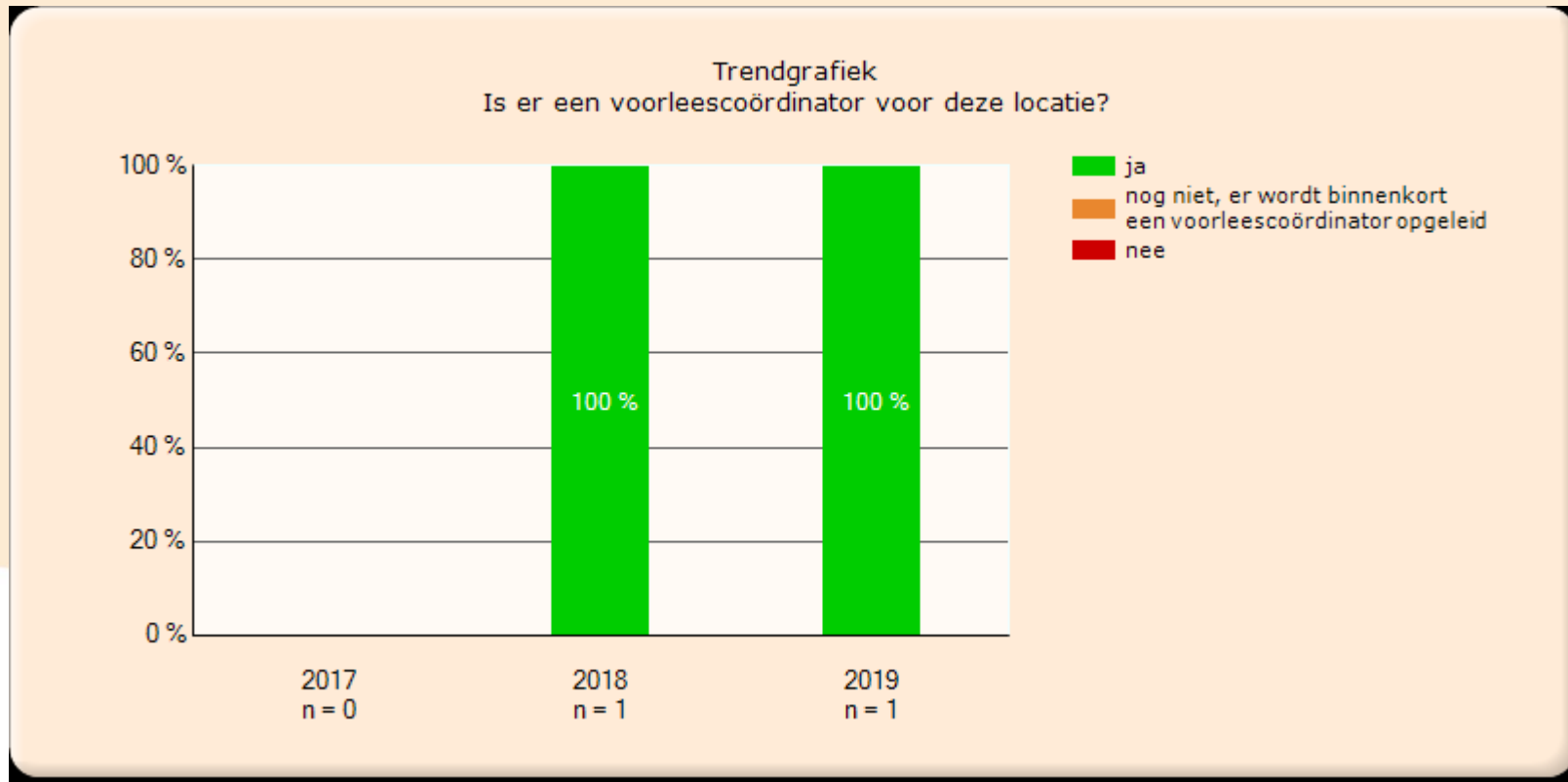
Beleidsprioriteiten

(vragenlijst voorleescoördinator)

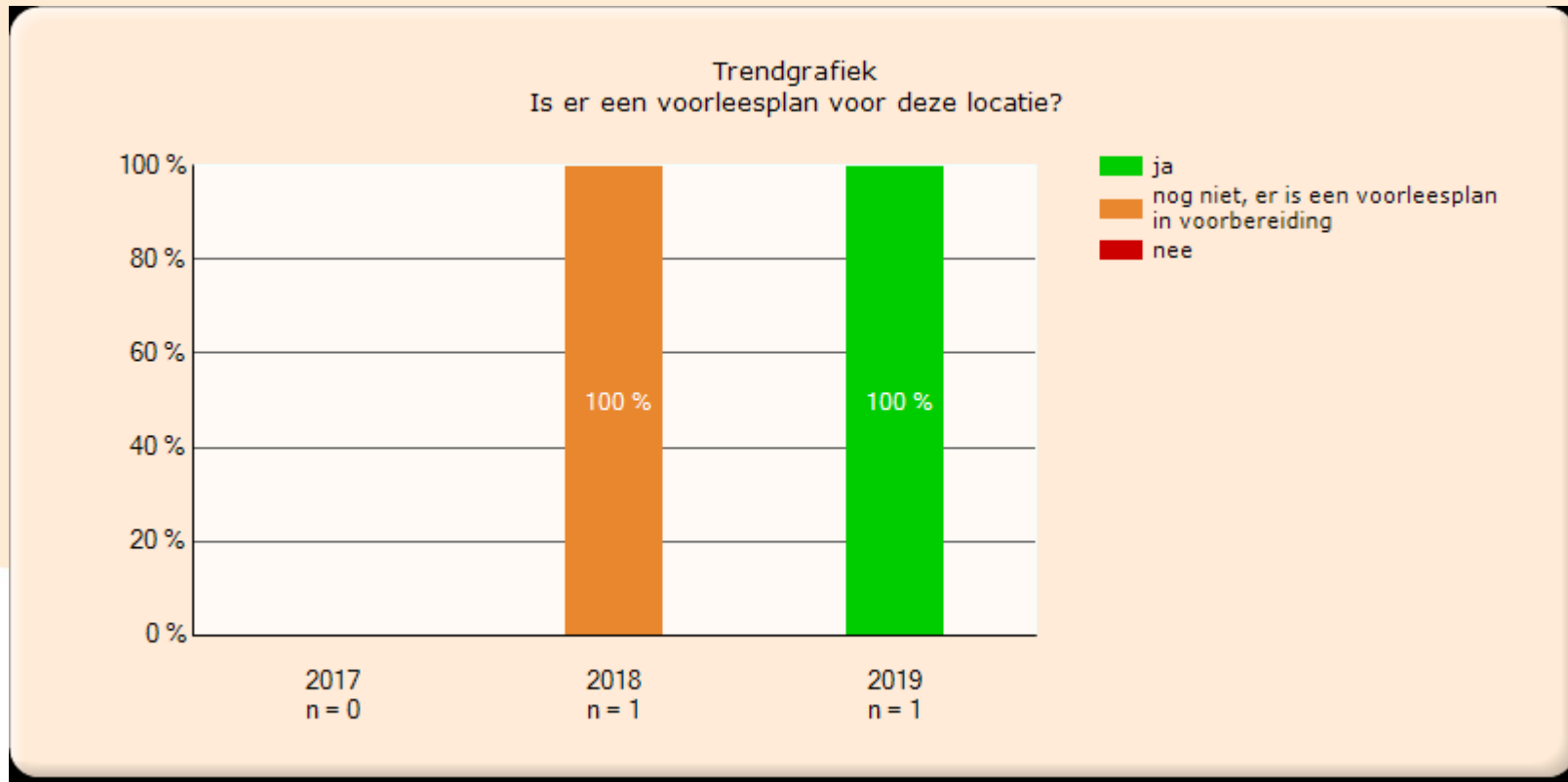
Vragen in de monitor:

- Is er een voorleescoördinator?
- Is er een voorleesplan?
- Is er een collectie die regelmatig vervangen wordt?
- Is er aanbod voor alle leeftijdsgroepen?
- Is er aanbod voor doelgroep VVE?
- Hoeveel pm'ers zijn getraind in interactief voorlezen?
- Zijn er afspraken m.b.t. het omgaan met laaggeletterde ouders?

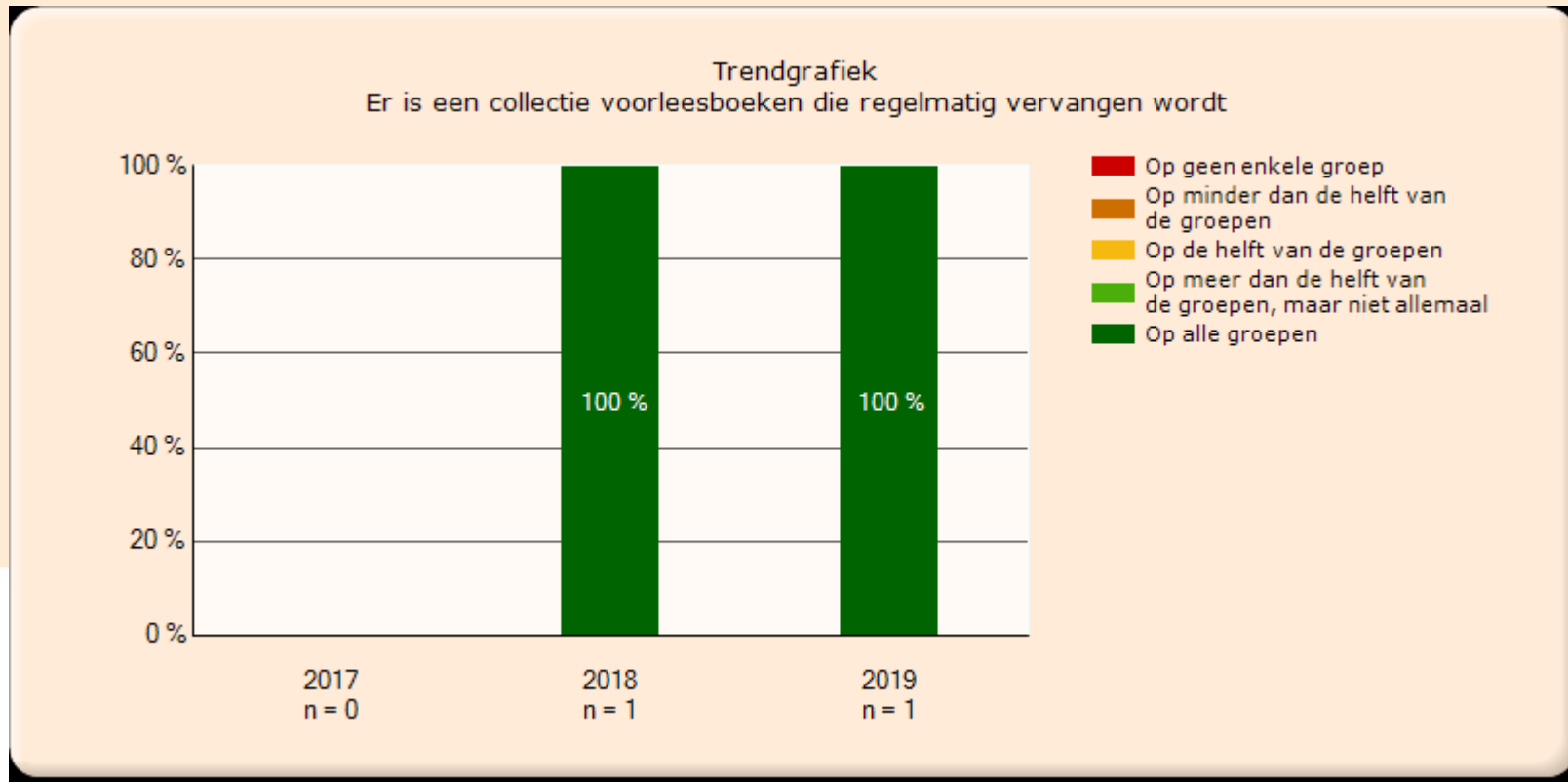
Is er een voorleescoördinator?

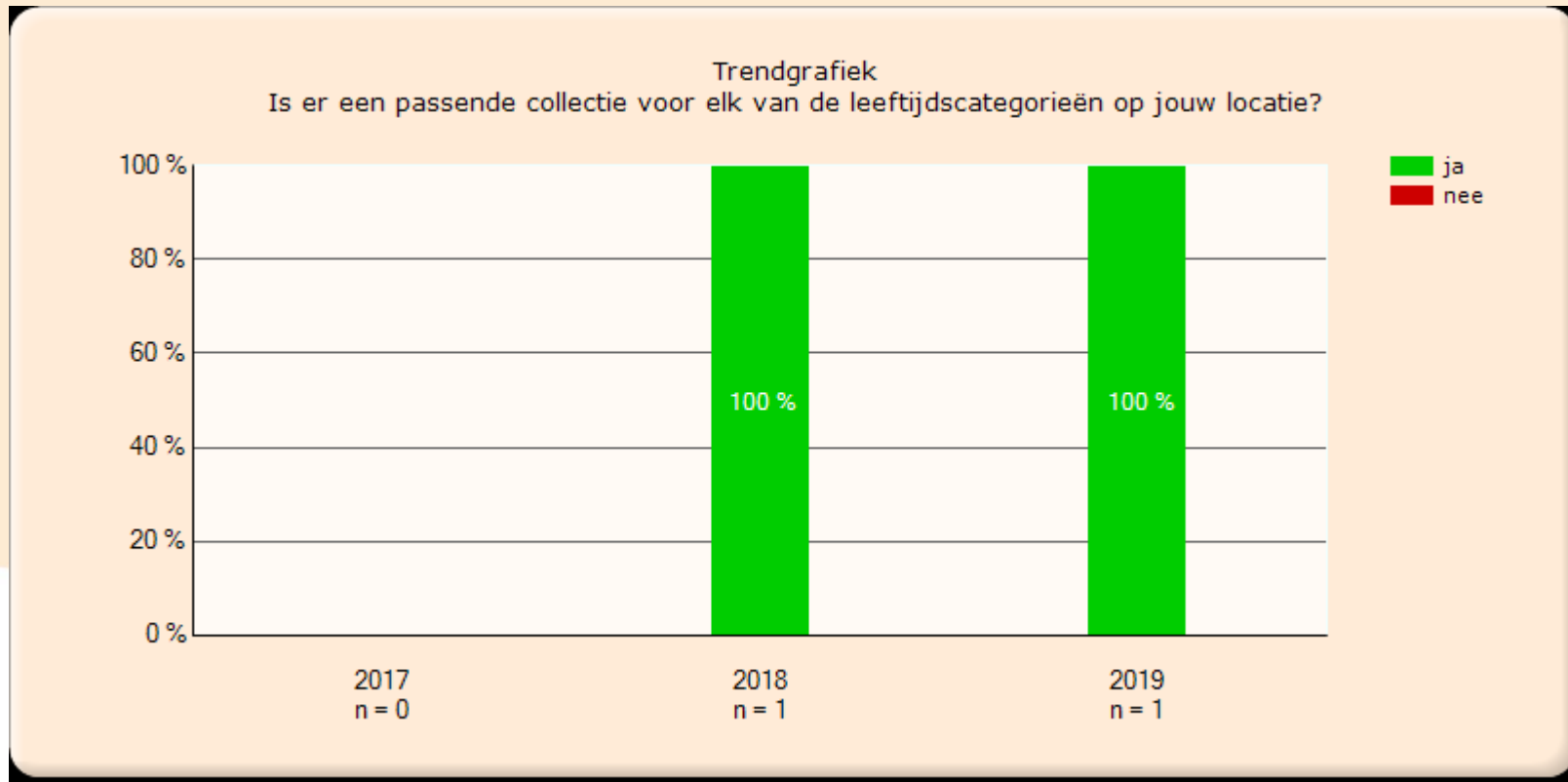
Is er een voorleesplan?

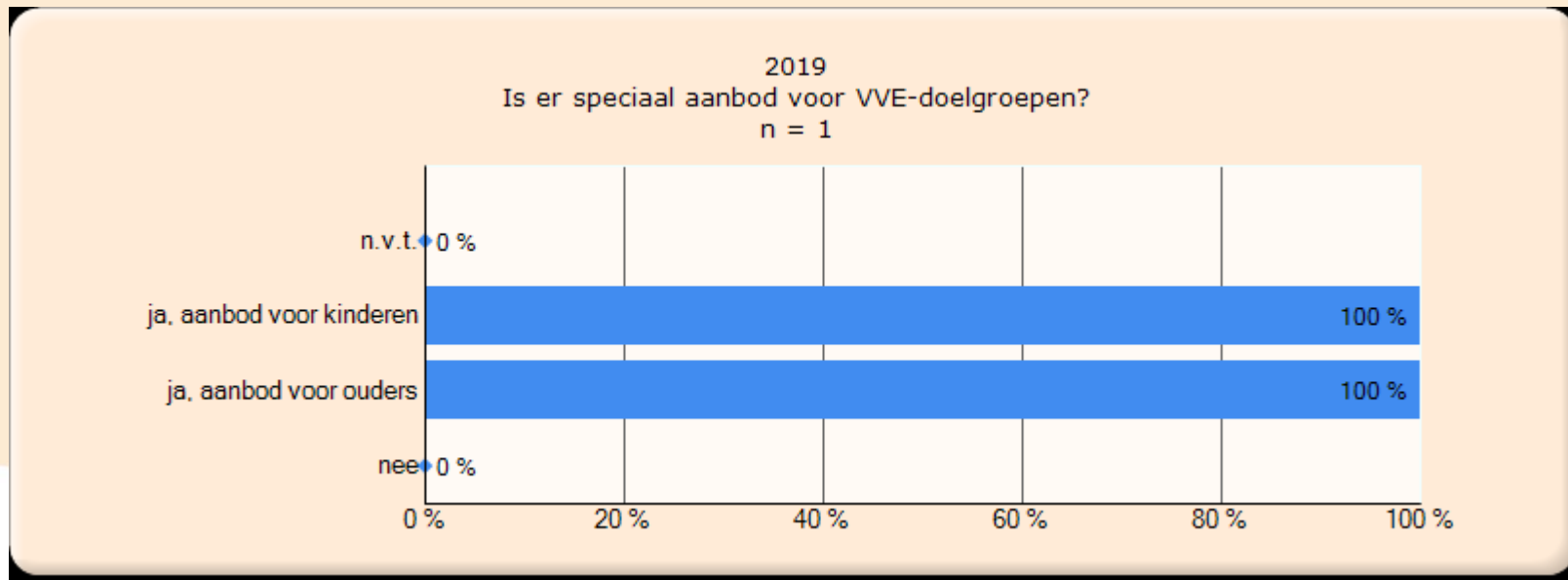
Is er een collectie die regelmatig vervangen wordt?

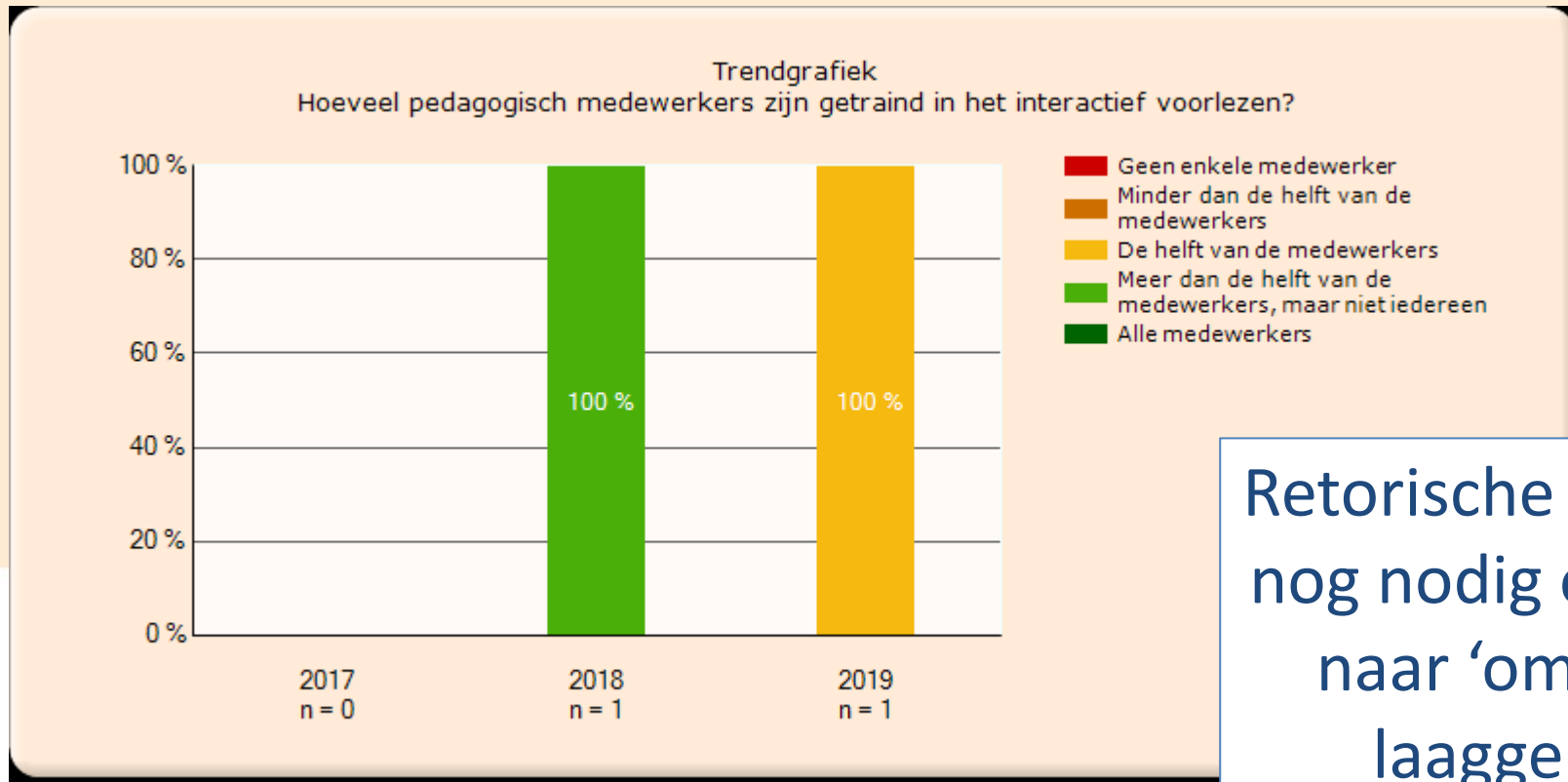
Is er een passende collectie per leeftijdsgroep?

Is er speciaal aanbod voor de VVE-doelgroep?

Hoeveel pm'ers zijn getraind in interactief voorlezen?

Retorische vraag: is het nog nodig om te kijken naar 'omgaan met laaggeletterde ouders'?

Eerste conclusie: beleid

- Kern van beleid is op orde (voorleescoördinator en voorleesplan aanwezig, collectie in orde)
- Het percentage pm'ers dat is getraind in interactief voorlezen is gehalveerd.
- **Prioriteit 1:** De 6 of 7 pm'ers die nog niet getraind zijn, zouden een training moeten krijgen.

2. Uitvoering in de monitor

- Wat is het denkkader?

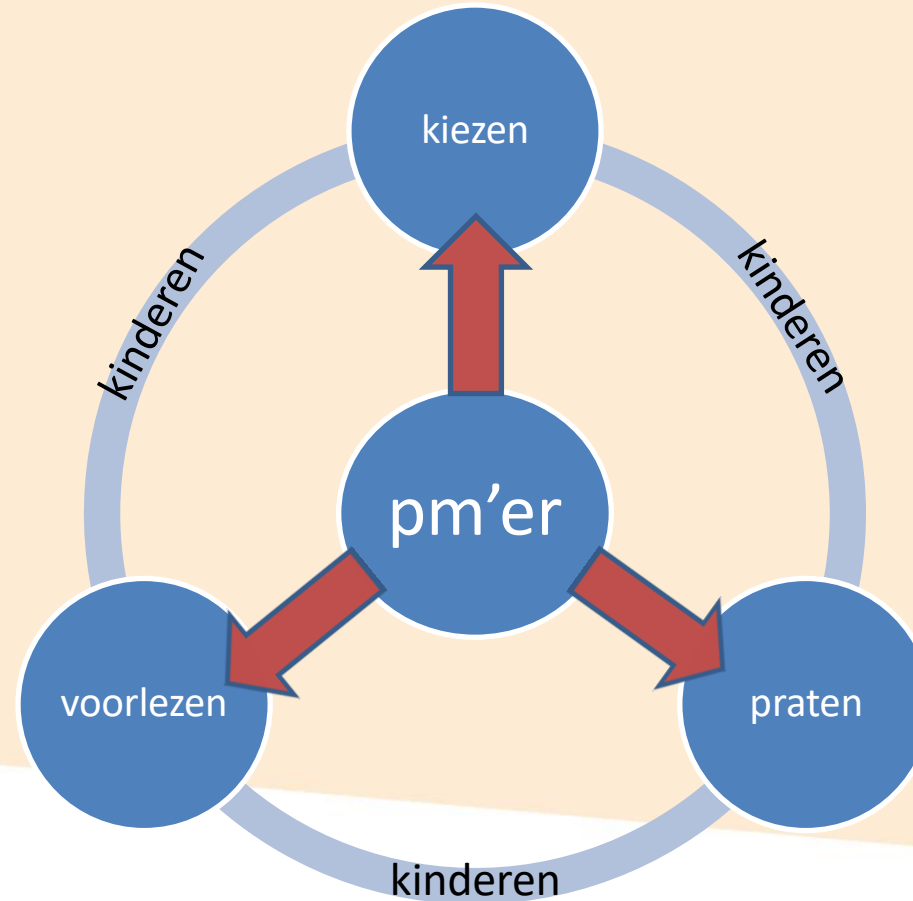
Een denkkader voor een levende voorleescultuur op een BoekStart-locatie

- De leescirkel van Chambers
- Helder, robuust en herkenbaar
- Wordt ook gebruikt in po (doorgaande lijn)
- Leescirkel en monitor zijn inhoudelijk met elkaar verbonden>

Aidan Chambers

- Bereikbaarheid collectie voor kinderen
- Hulp bij boekkeuze

- Ingeplande tijd
- Voorlezen in kleine groepjes
- Individueel voorlezen
- Woorden uitleggen
- Digitale prentenboeken

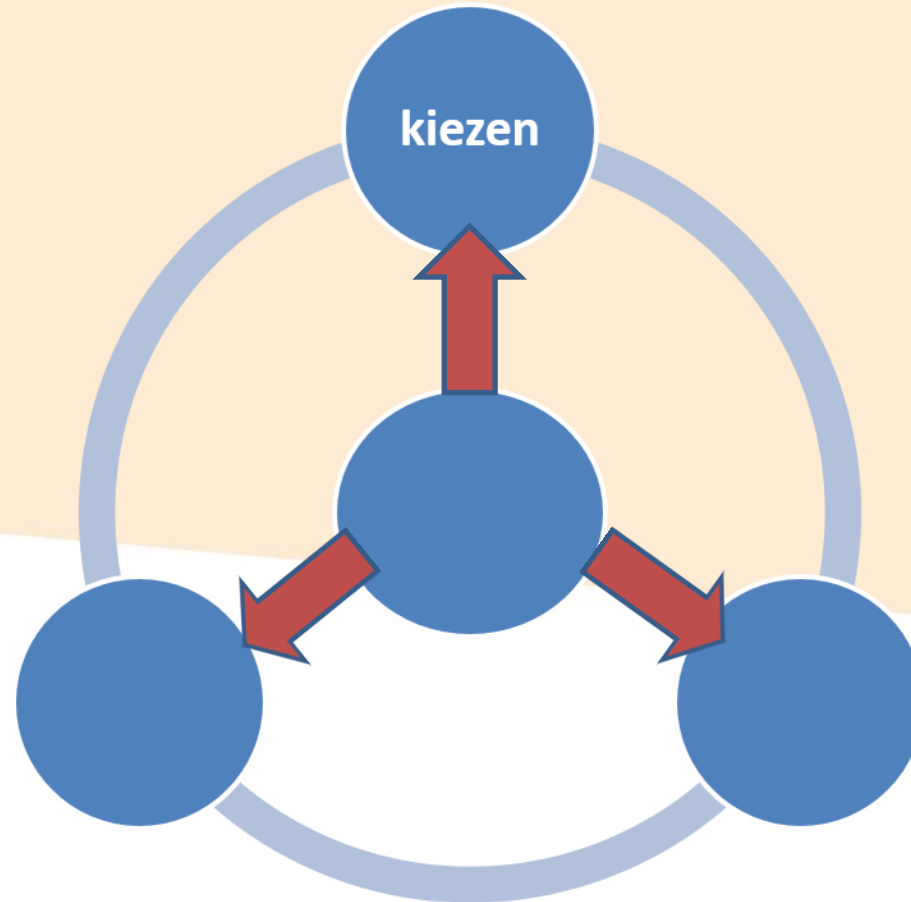
- Praten n.a.v. het boek
- Activiteiten n.a.v. het boek

Hoe pak je het aan? Stap voor stap

- Kiezen
- Voorlezen
- Praten

Stap 1: kiezen

- Bereikbaarheid collectie voor kinderen
- Hulp bij boekkeuze

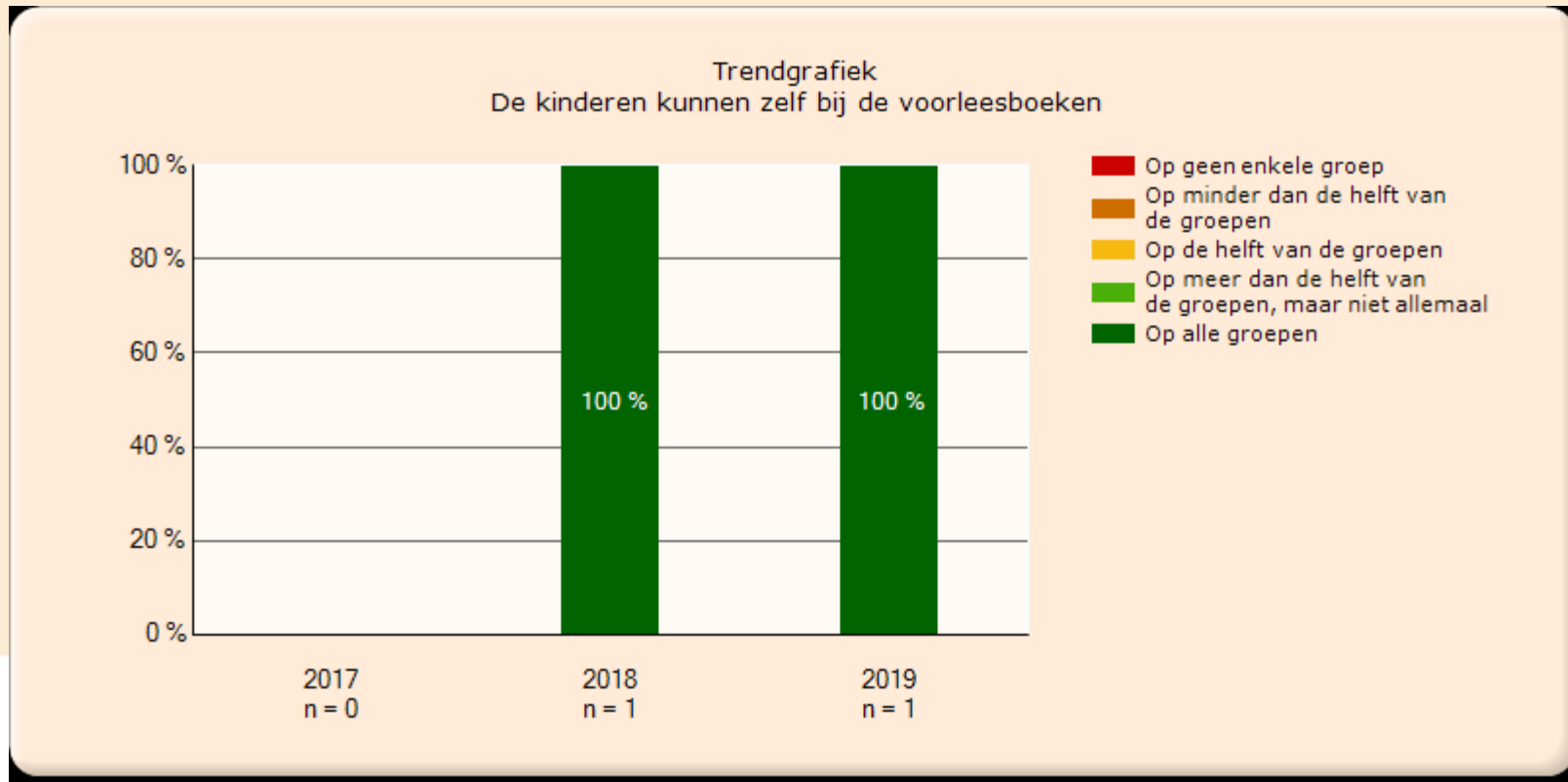

Bereikbaarheid en hulp bij kiezen

Vragen in de monitor

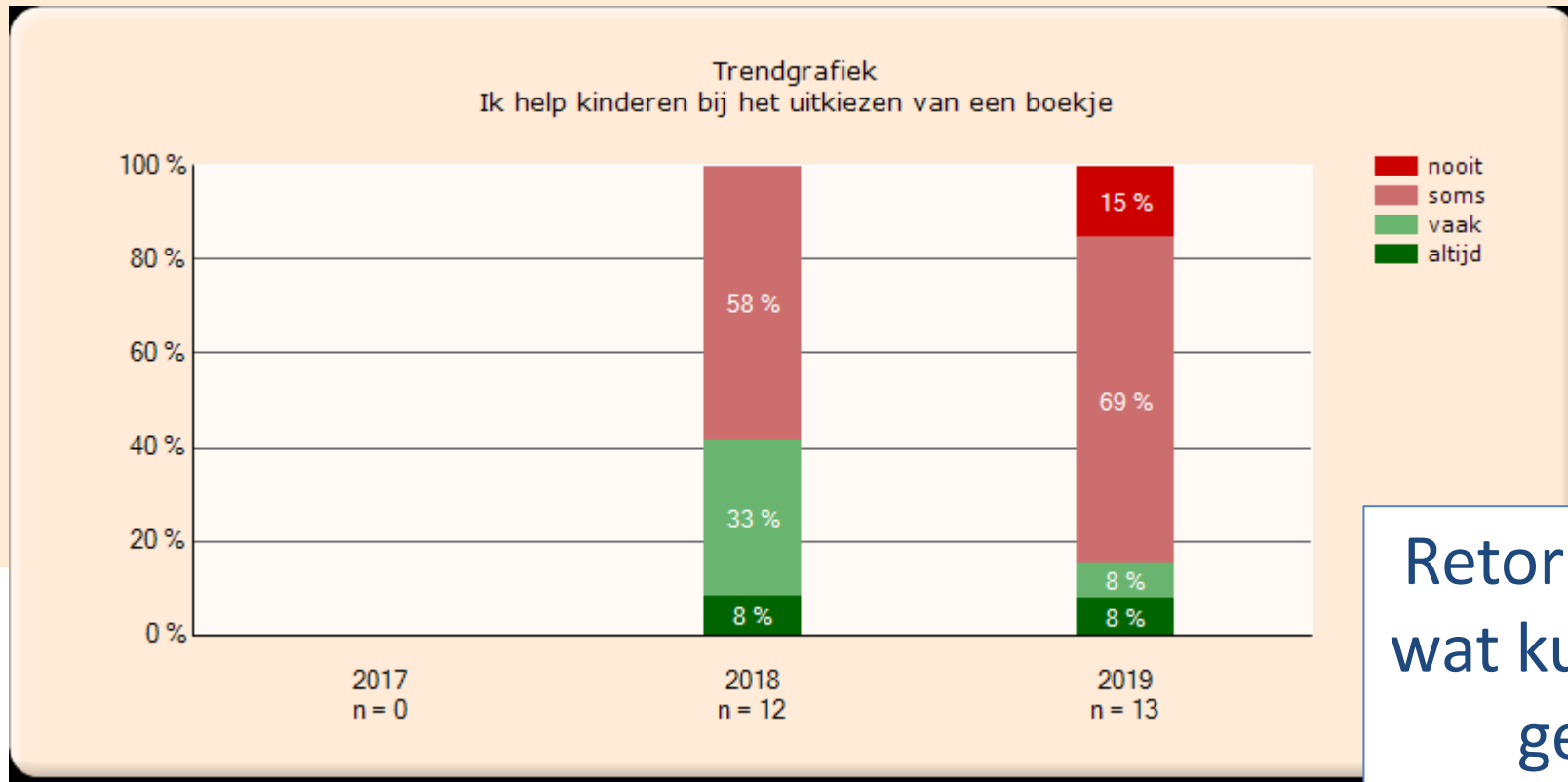
- De kinderen kunnen zelf bij de voorleesboeken (vragenlijst voorleescoördinator)
- Ik help kinderen bij het uitkiezen van een boekje (vragenlijst pm'er)

Bereikbaarheid collectie voor kinderen (vragenlijst voorleescoördinator)

Kinderen helpen bij het uitkiezen van een boek

(let op: vragenlijst pm'er)

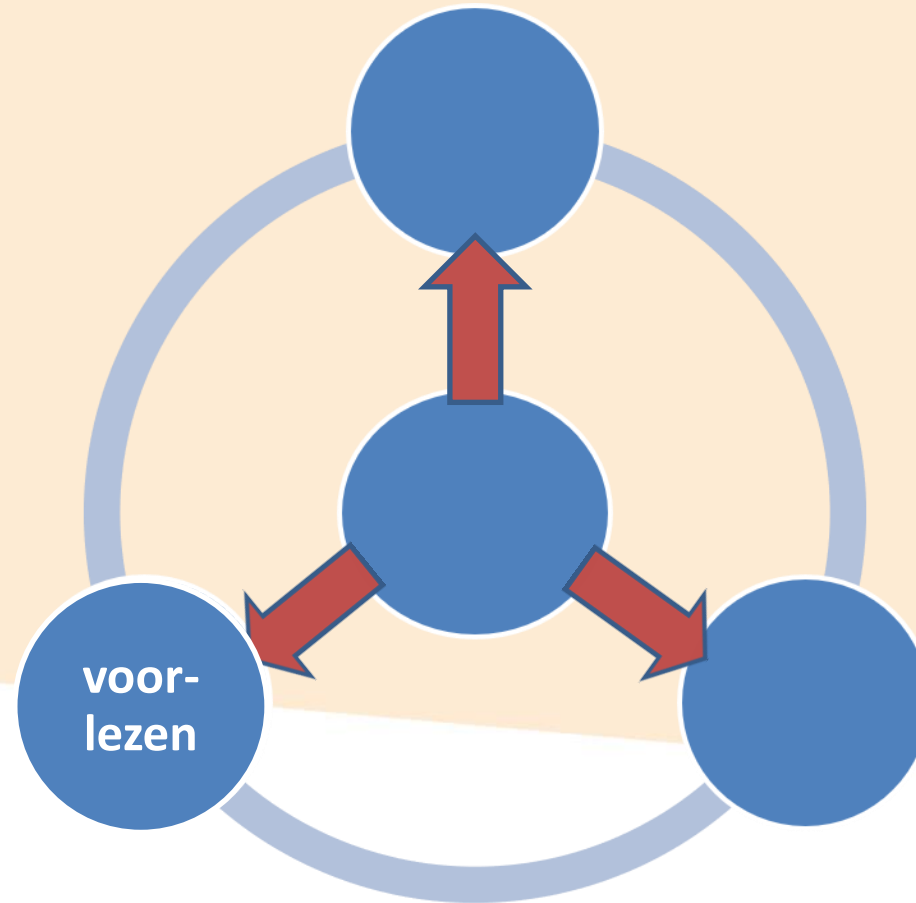
Retorische vraag:
wat kun je met dit
gegeven?

Tweede conclusie: collectie/kiezen

- De collectie is voor de kinderen bereikbaar
- **Prioriteit 2:** Meer pm'ers (meer dan de helft) zouden de kinderen hulp moeten geven bij het kiezen van een boekje.

Stap 2: voorlezen

- Ingeplande tijd
- Voorlezen in kleine groepjes
- Individueel voorlezen
- Woorden uitleggen
- Digitale prentenboeken

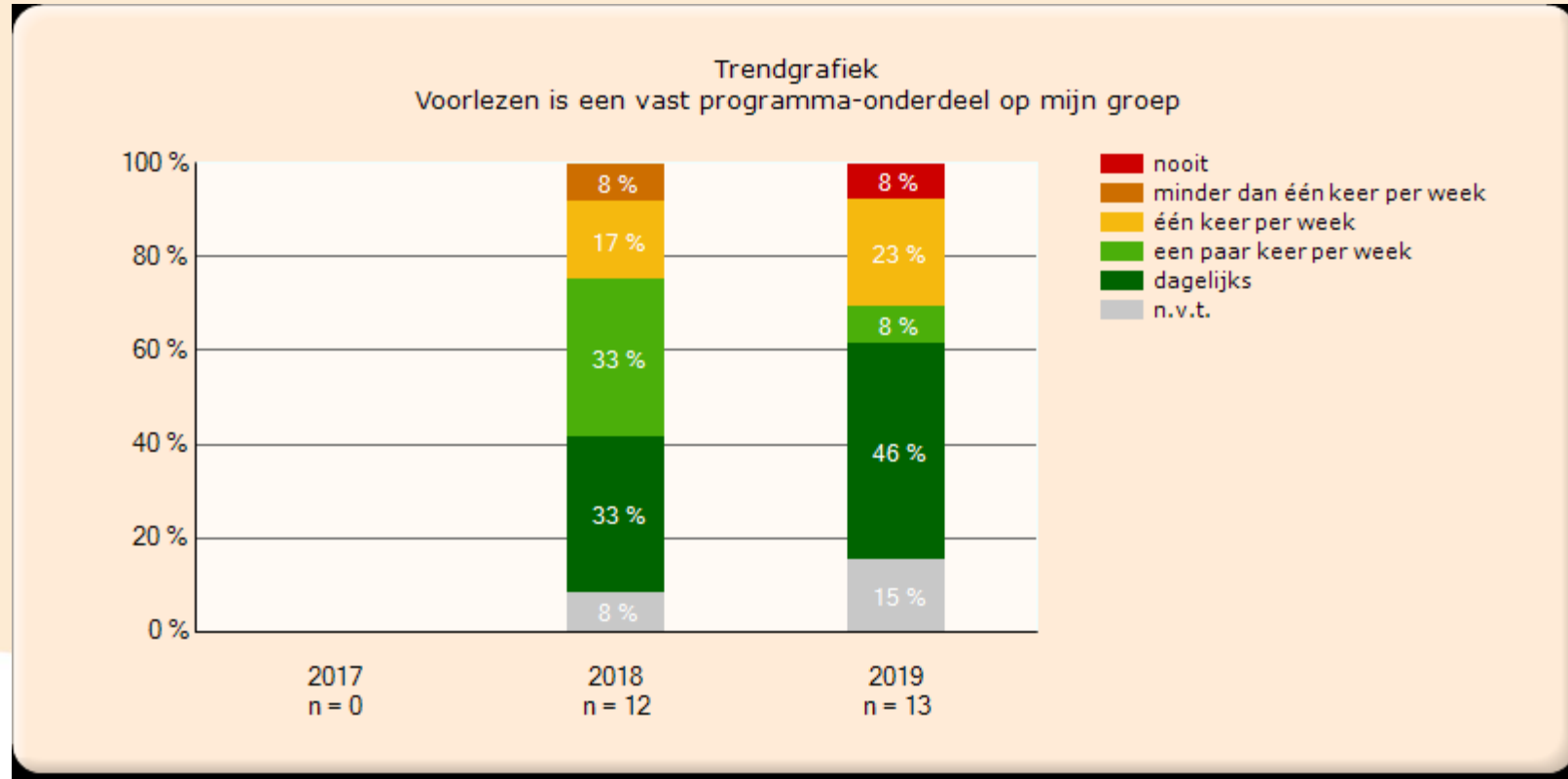
Voorlezen

Vragen in de monitor:

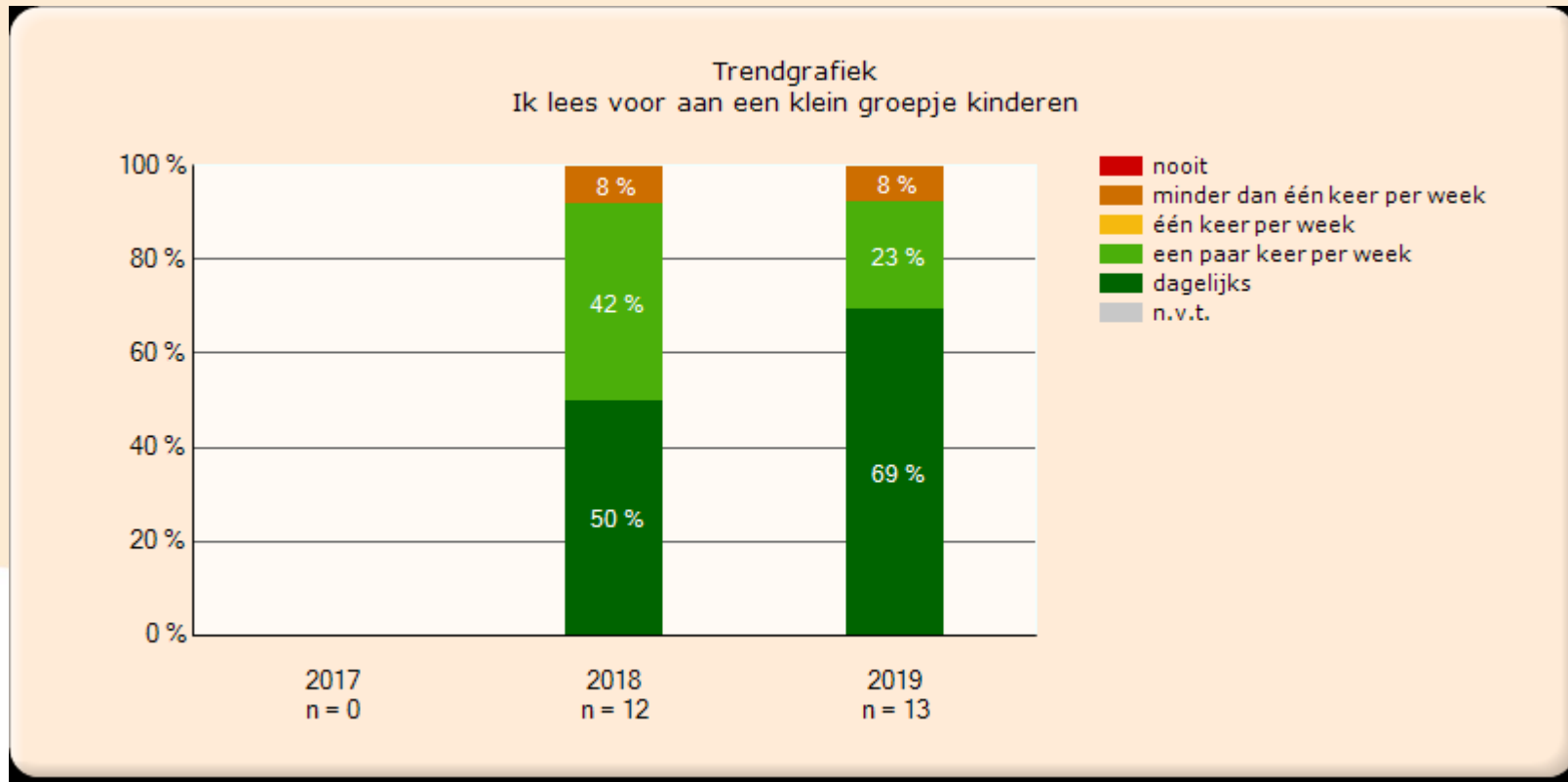
- Is voorlezen vast programma-onderdeel? (tijd voor voorlezen)
- Wordt er voorgelezen aan kleine groepjes? (effectiviteit)
- Wordt er voorgelezen aan individuele kinderen? (differentiatie)
- Worden moeilijke woorden uitgelegd? (kwaliteit van voorlezen)
- Wordt er gebruik gemaakt van digitale prentenboeken? (differentiatie)

Vragenlijst: pm'er

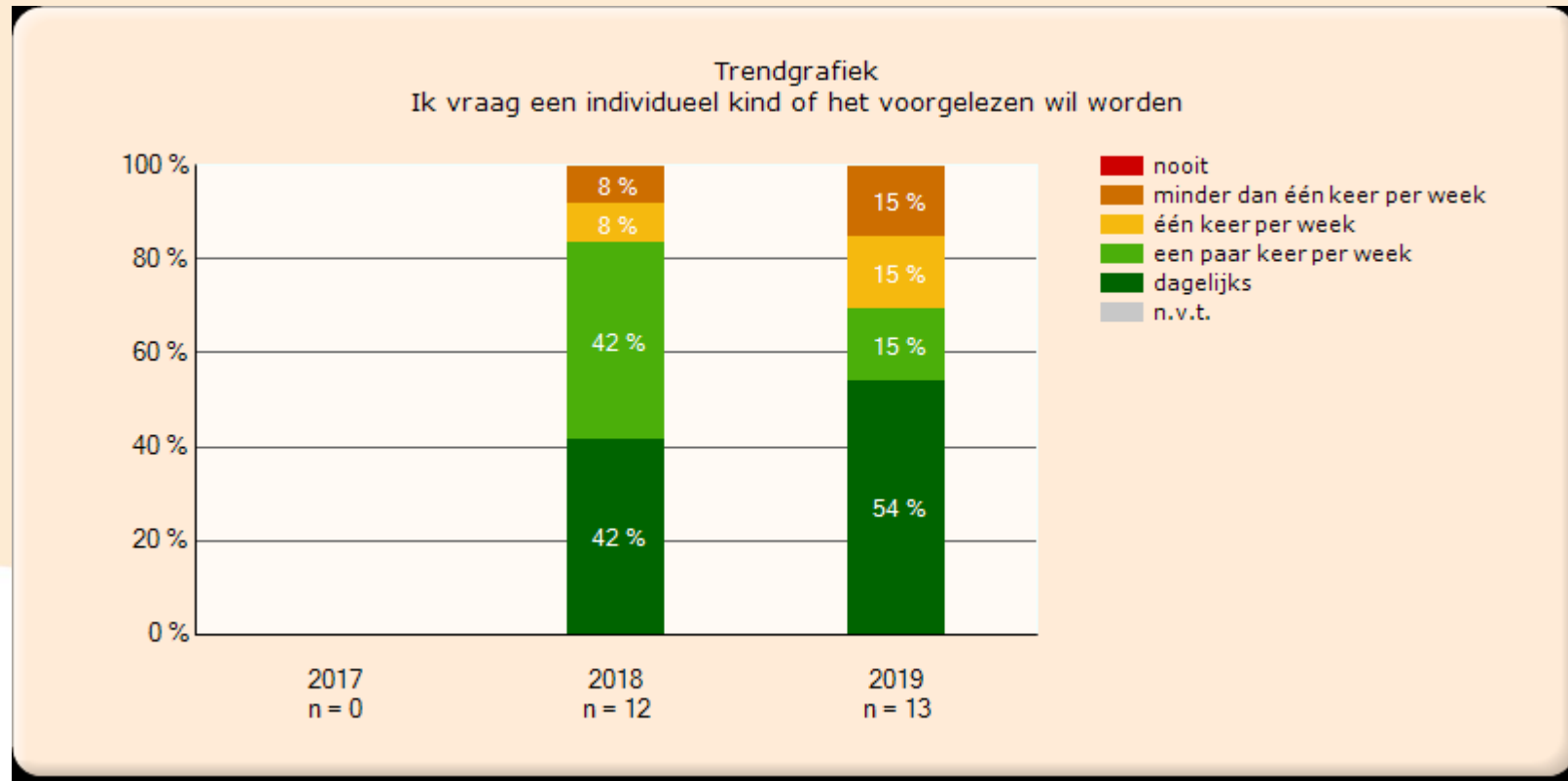
Voorlezen als vast programma-onderdeel

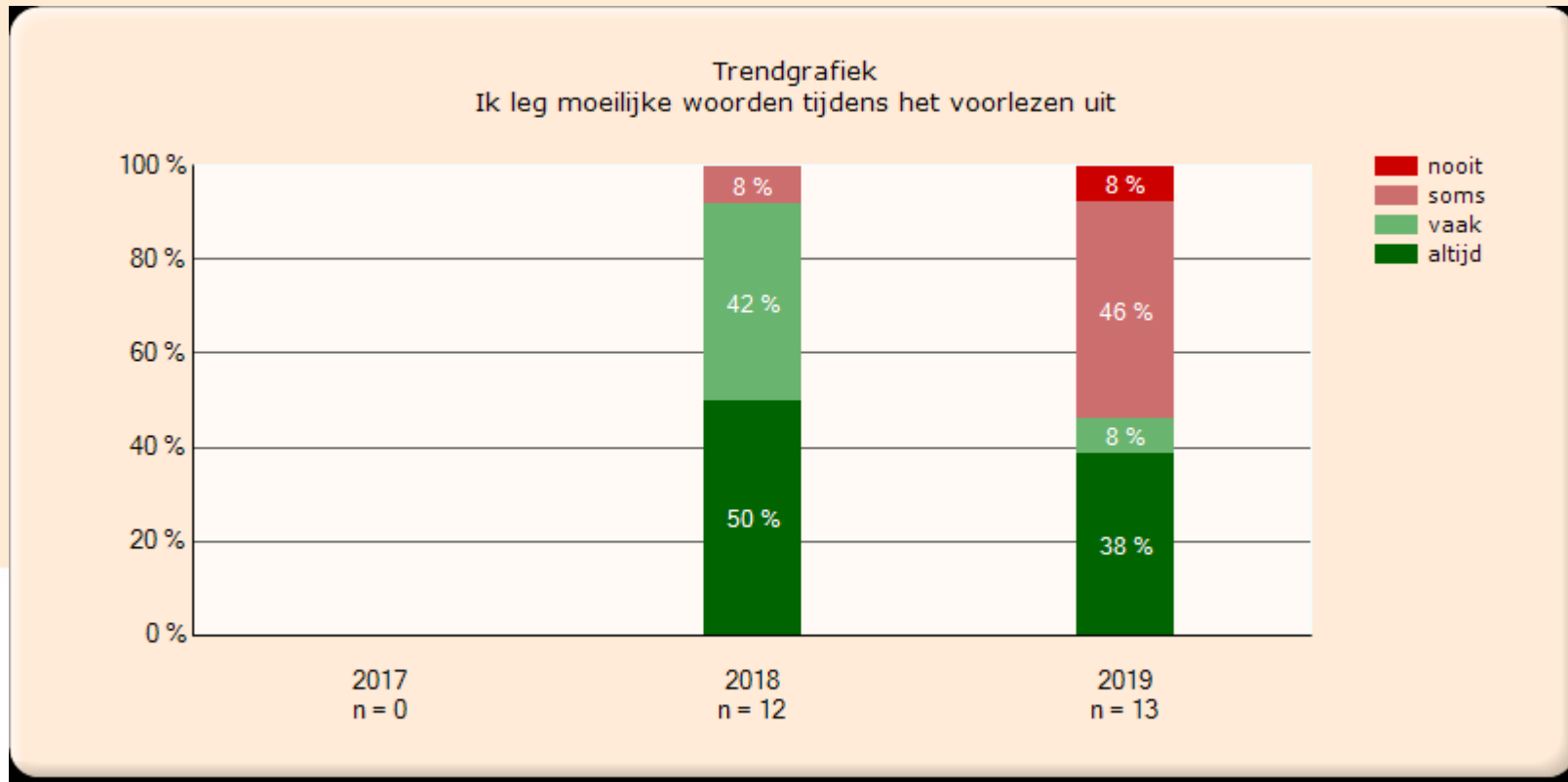
Voorlezen aan kleine groepjes

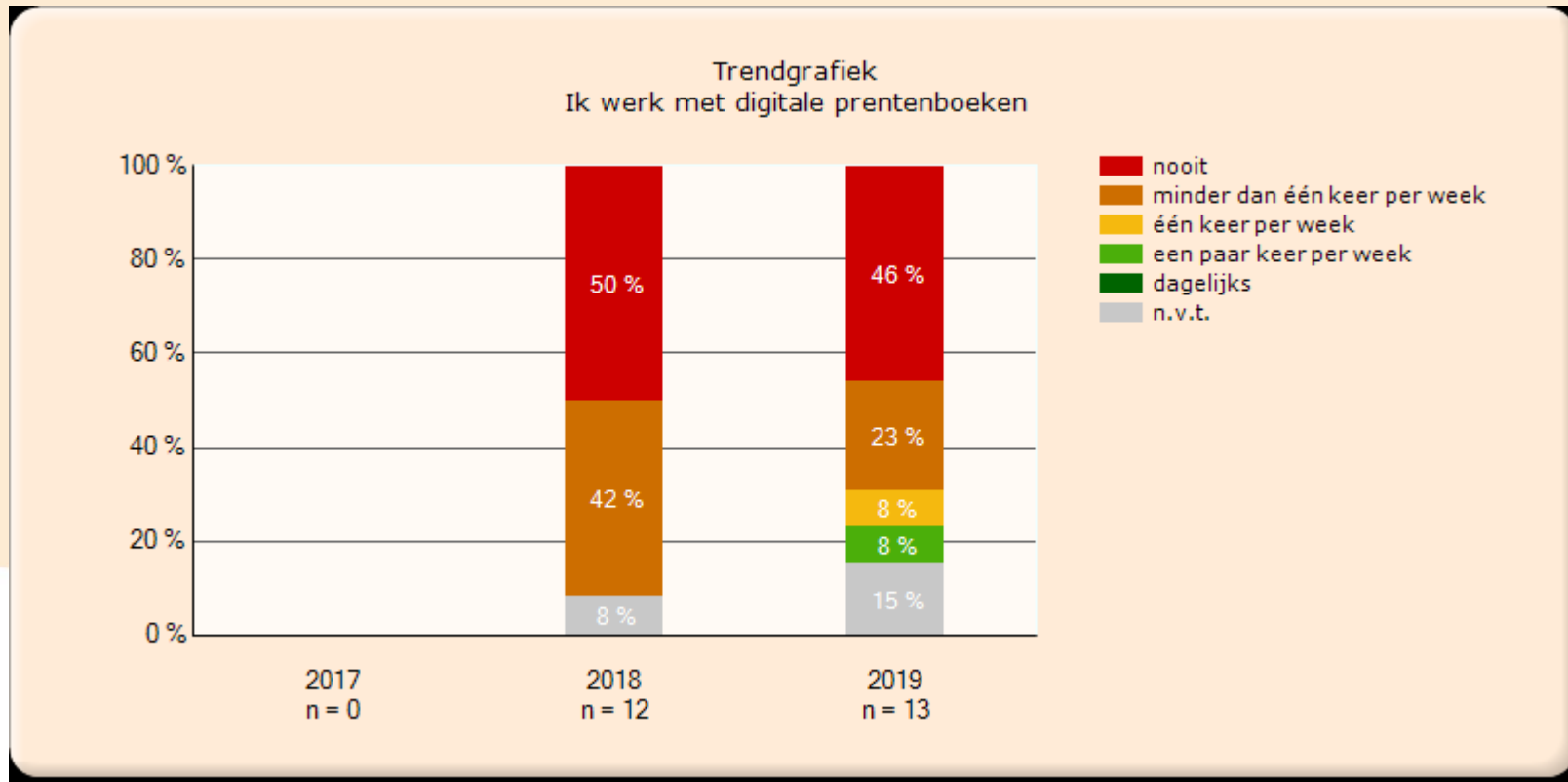
Voorlezen aan individuele kinderen

Moeilijke woorden uitleggen

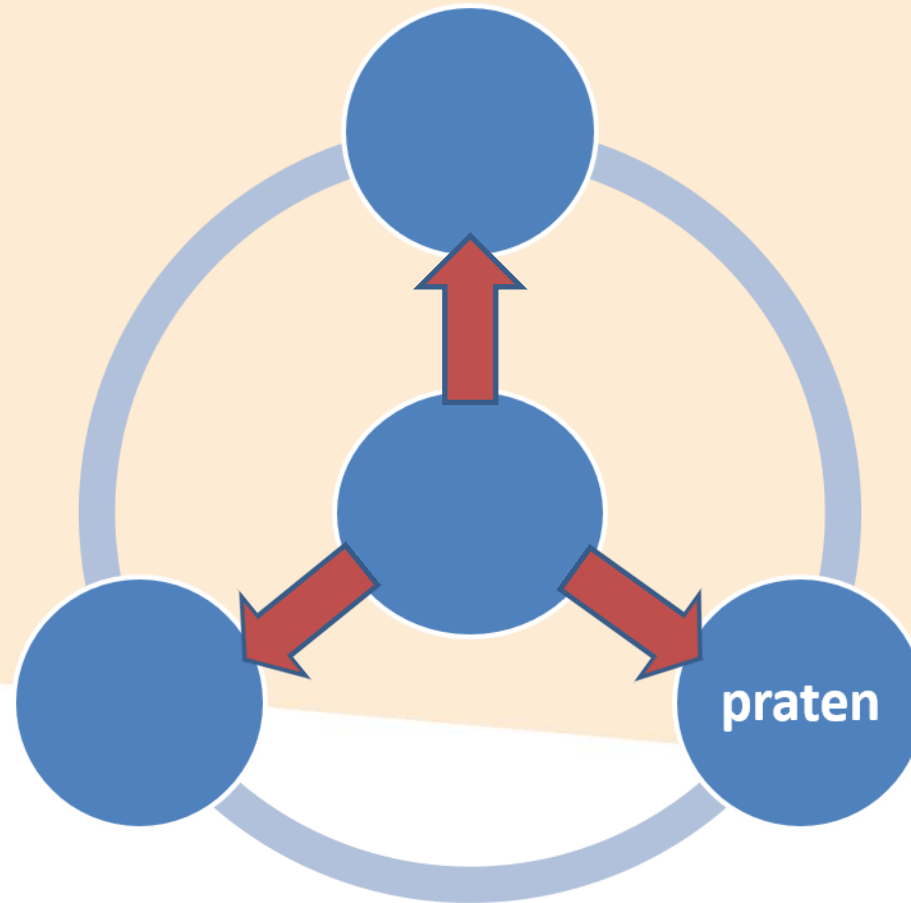
Gebruik digitale prentenboeken

Derde conclusie: voorlezen

- Er wordt veel voorgelezen, structureel (vast programma-onderdeel) en gedifferentieerd (kleine groepen, individueel)
- **Prioriteit 3:** Er is meer aandacht nodig voor het uitleggen van moeilijke woorden. Dit kan opgenomen worden in de training interactief voorlezen.
- **Prioriteit 4:** Digitale boeken zouden meer gebruikt moeten worden.

Stap 3: praten

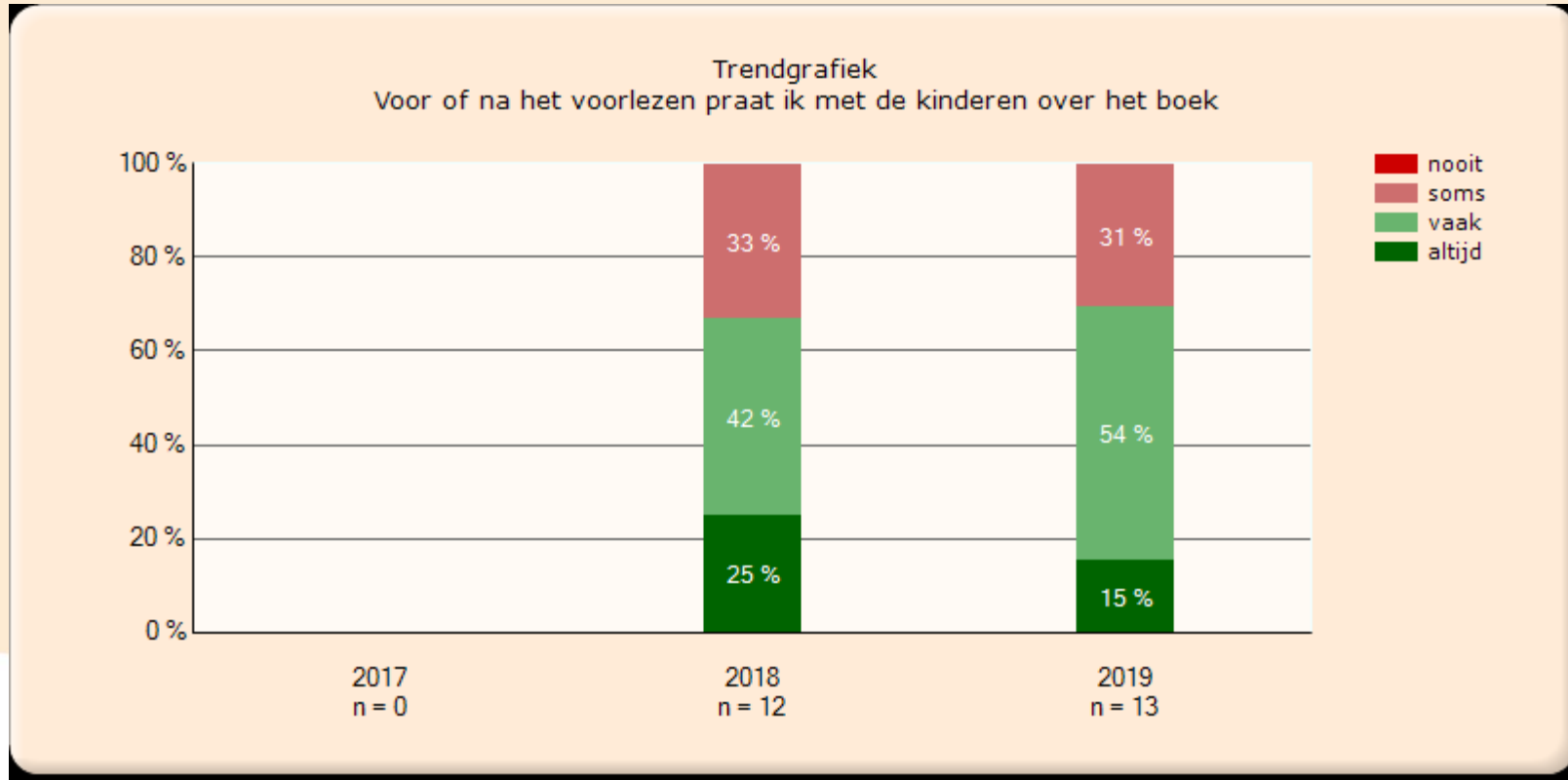
- Praten n.a.v. het boek
- Activiteiten n.a.v. het boek

Praten

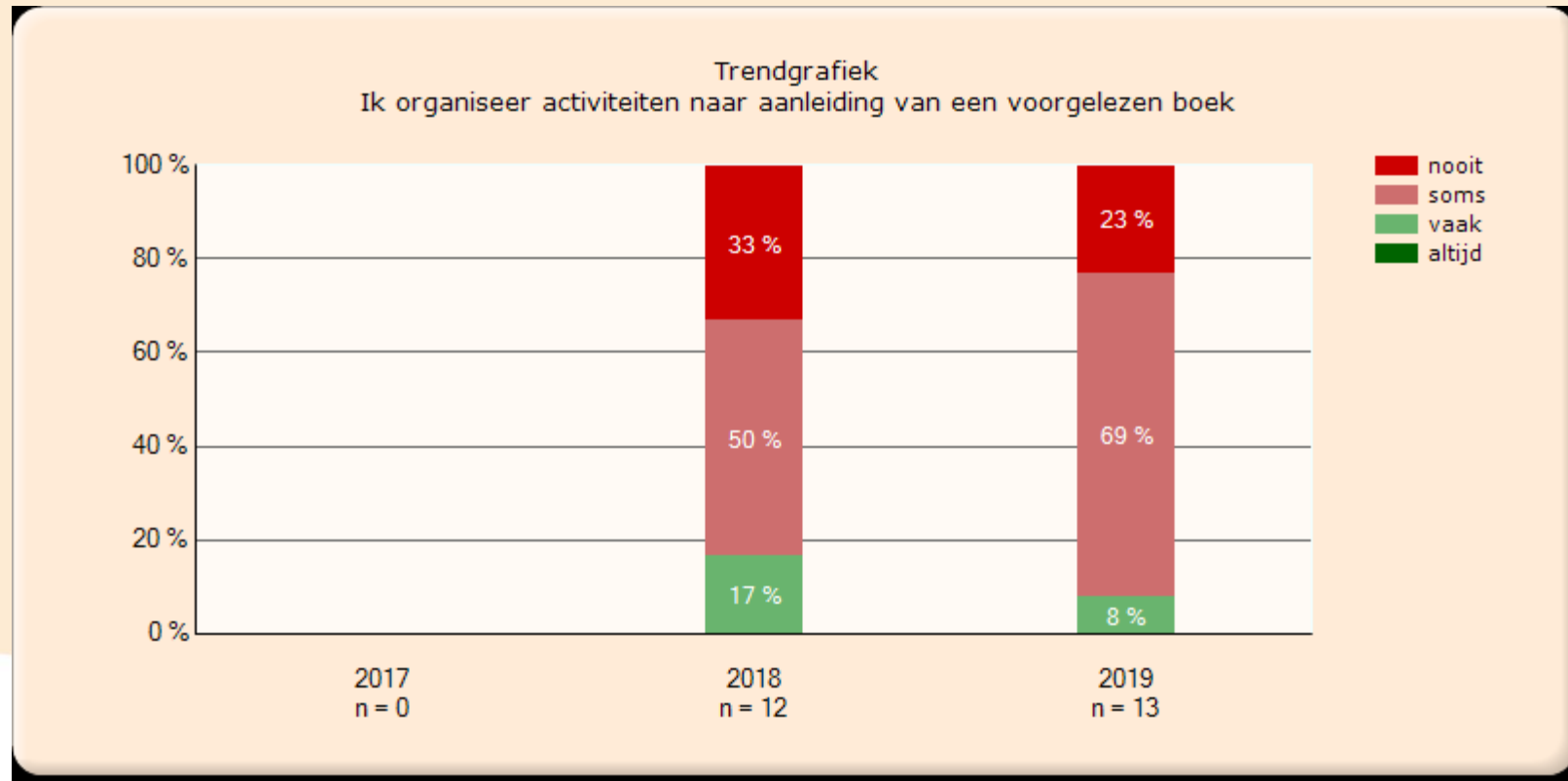
Vragen in de monitor:

- Wordt er met de kinderen gepraat over het boek?
- Worden er activiteiten georganiseerd n.a.v. het boek?

Praten over het boek

Activiteiten n.a.v. het boek

Vierde conclusie

- Praten over het voorgelezen boek gebeurt niet standaard.
- Er worden nauwelijks activiteiten georganiseerd n.a.v. het boek.
- **Prioriteit 5:** Het is belangrijk dat pm'ers meer gaan praten met de kinderen over het voorgelezen boek en meer activiteiten met de kinderen gaan doen n.a.v. het voorlezen. Dit kan meegenomen worden in de training interactief voorlezen.

Opbrengst van de analyse: vijf prioriteiten

- **Prioriteit 1:** De 6 of 7 pm'ers die nog niet getraind zijn, zouden een training moeten krijgen.
- **Prioriteit 2:** Meer pm'ers (meer dan de helft) zouden de kinderen hulp moeten geven bij het kiezen van een boekje.
- **Prioriteit 3:** Er is meer aandacht nodig voor het uitleggen van moeilijke woorden.
- ~~**Prioriteit 4:** Digitale boeken zouden meer gebruikt moeten worden.~~
- **Prioriteit 5:** Pm'ers zouden meer moeten praten over het voorgelezen boek en meer activiteiten n.a.v. het boek moeten organiseren.

Voorstel ter bespreking op de locatie:

- Voor de 6 of 7 pm'ers die nog niet getraind zijn: basistraining interactief voorlezen.
- Voor alle pm'ers specifieke training op:
 - kinderen hulp geven bij het kiezen van een boekje
 - moeilijke woorden uitleggen
 - praten over het boek
 - activiteiten organiseren n.a.v. het boek

Wat laat je zien op de locatie?

- Aan management: dia's analyse beleid en dia's bij leescirkel Chambers
- Aan pm'ers: dia training interactief voorlezen en dia's bij leescirkel Chambers

Prioriteiten vertalen in SMART-doelen voor het voorleesplan

- Het doel moet **specifiek** zijn
- Het doel moet **meetbaar** zijn via de monitor
- Het doel moet **acceptabel** zijn voor de betrokkenen
- Het doel moet **realistisch** zijn
- Het doel moet **tijdgebonden** zijn

De doelen in voorleesplan

Prioriteit:

De 6 of 7 pm'ers die nog niet getraind zijn, zouden een training moeten krijgen.

Doel:

Alle pm'ers hebben een training interactief voorlezen gevolgd

De doelen in voorleesplan

Prioriteit:

Meer pm'ers (meer dan de helft) zouden de kinderen hulp moeten geven bij het kiezen van een boekje.

Doel:

Ten minste 66% van de pm'ers geeft aan de kinderen te helpen bij het uitzoeken van een boekje.

De doelen in voorleesplan

Prioriteit:

Er is meer aandacht nodig voor het uitleggen van moeilijke woorden.

Doel:

Ten minste 75% van de pm'ers geeft aan dat zij tijdens het voorlezen moeilijke woorden uitleggen.

De doelen in voorleesplan

Prioriteit:

Pm'ers zouden meer moeten praten over het voorgelezen boek.

Doel:

Alle pm'ers geven aan met de kinderen te praten over het voorgelezen boek.

De doelen in voorleesplan

Prioriteit:

Pm'ers zouden meer activiteiten n.a.v. het boek moeten organiseren.

Doel:

Ten minste 50% van de pm'ers geeft aan activiteiten n.a.v. een voorgelezen boek te organiseren.

De doelen bij elkaar

1. Alle pm'ers hebben een training interactief voorlezen gevolgd.
2. Ten minste 66% van de pm'ers geeft aan de kinderen te helpen bij het uitzoeken van een boekje.
3. Ten minste 75% van de pm'ers geeft aan dat zijn tijdens het voorlezen moeilijke woorden uitleggen.
4. Alle pm'ers geven aan met de kinderen te praten over het voorgelezen boek.
5. Ten minste 50% van de pm'ers geeft aan activiteiten n.a.v. een voorgelezen boek te organiseren.

Retorische
vraag: zijn dit
niet teveel
doelen?

De volgende meting

- Kijk bij de volgende meting eerst naar de resultaten op de doelen in het voorleesplan.
- Bespreek met de locatie de doelen en de resultaten (dat kan dus met 5 dia's: 1 dia per doel, met het resultaat erbij).
- Doel gehaald? Dan is er ruimte voor nieuwe doelen.
- Doel niet gehaald? Bespreek de oorzaken en stel het doel in overleg eventueel bij voor de volgende periode.
- TIP: Anticipeer al in je analyse op nieuwe doelen!

Wat te doen met ouderbetrokkenheid?

- Wordt er prioriteit aan gegeven in het beleid van de locatie?
- Zo ja, dan moet je er iets mee.
- Zo niet, dan kun je het onderwerp parkeren.

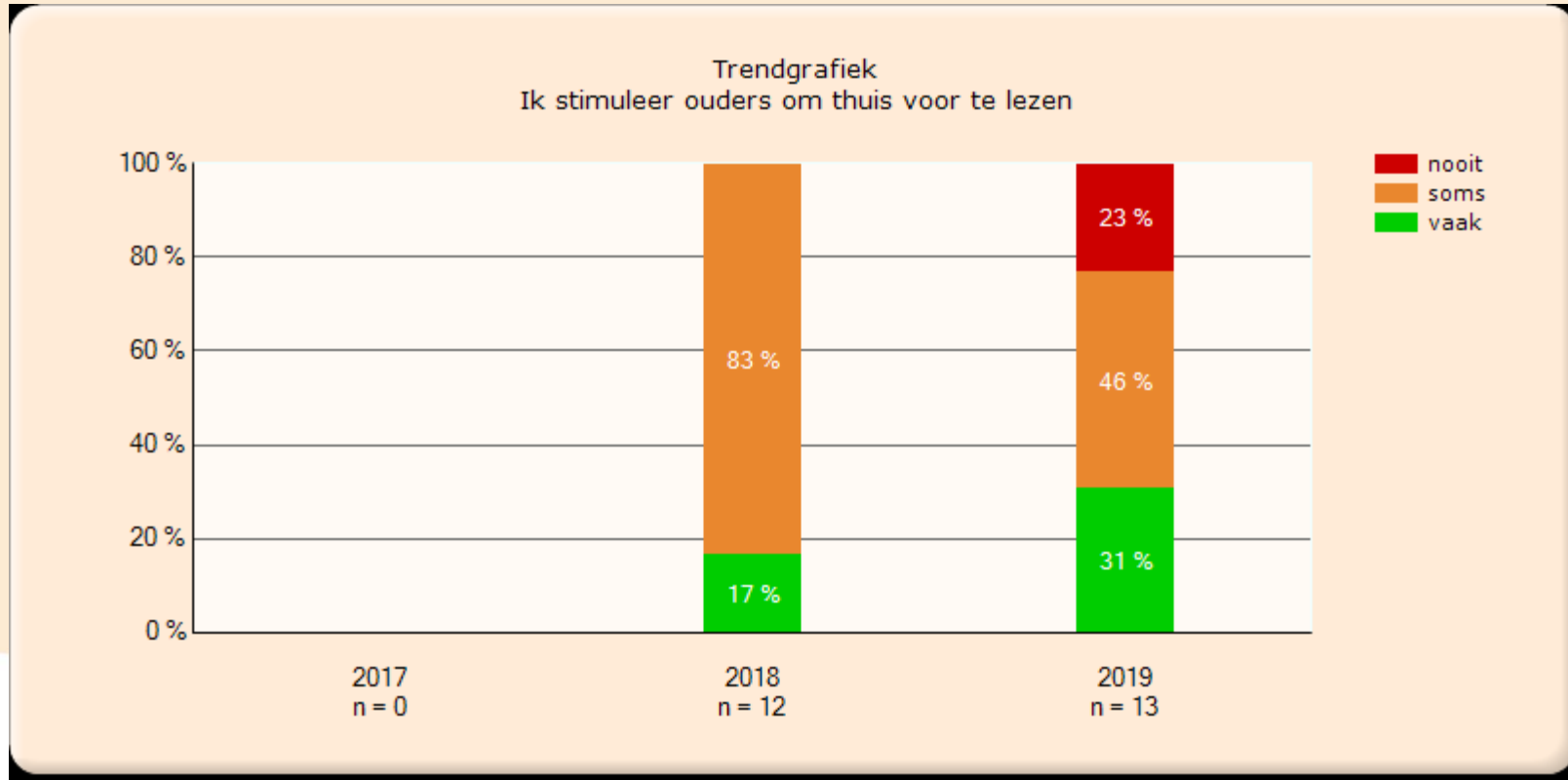
Ouderbetrokkenheid in de monitor

De vragen over ouderbetrokkenheid (vragenlijst pm'er)

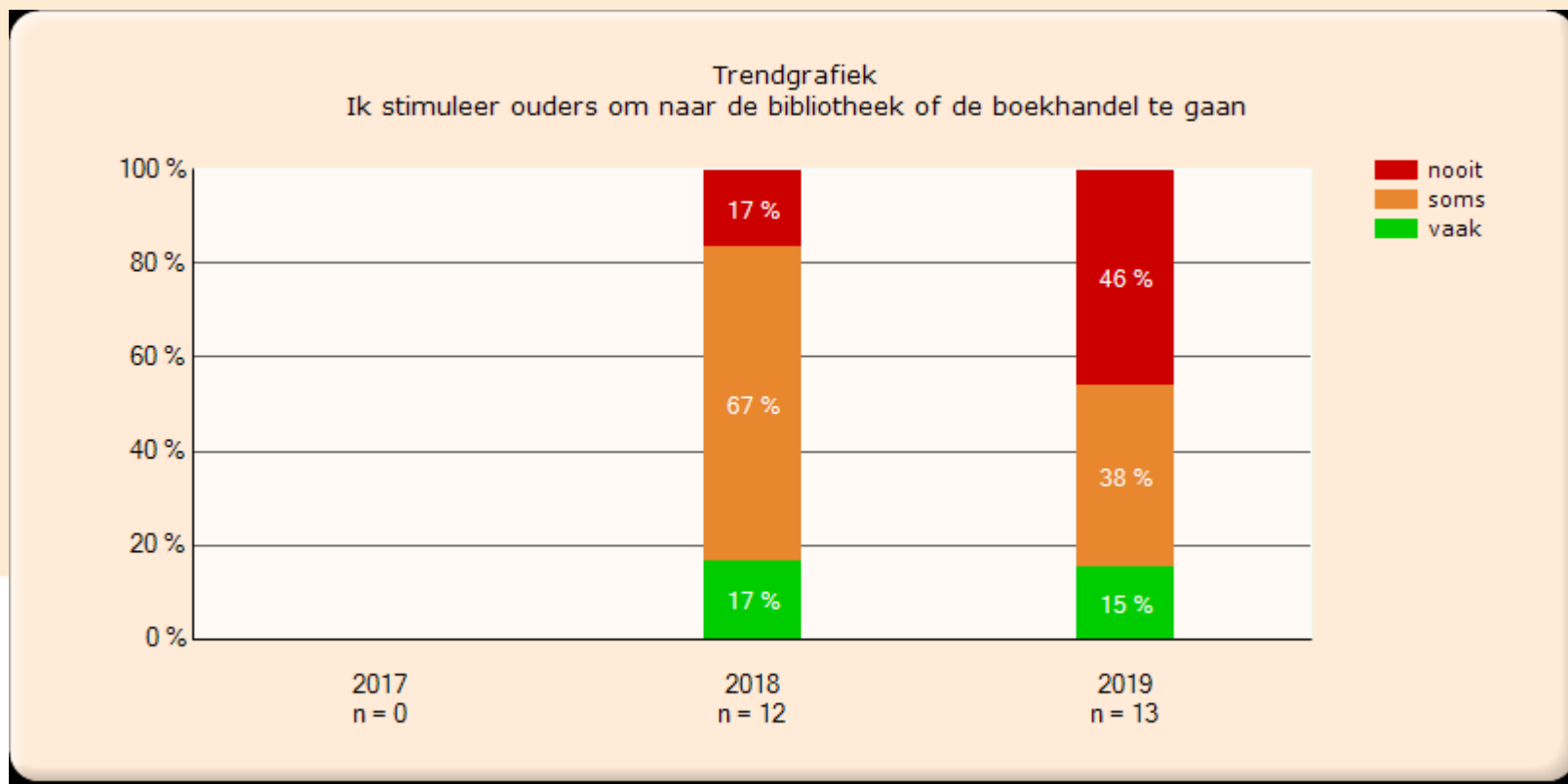
- Ik stimuleer ouders om thuis voor te lezen.
- Ik stimuleer ouders om naar de bibliotheek of boekhandel te gaan.
- Ik praat met ouders over het boek dat is voorgelezen.
- Ik attendeer ouders op digitale prentenboeken/kinderboekenapps.

Hoe staat het ervoor op de locatie uit onze casus?>

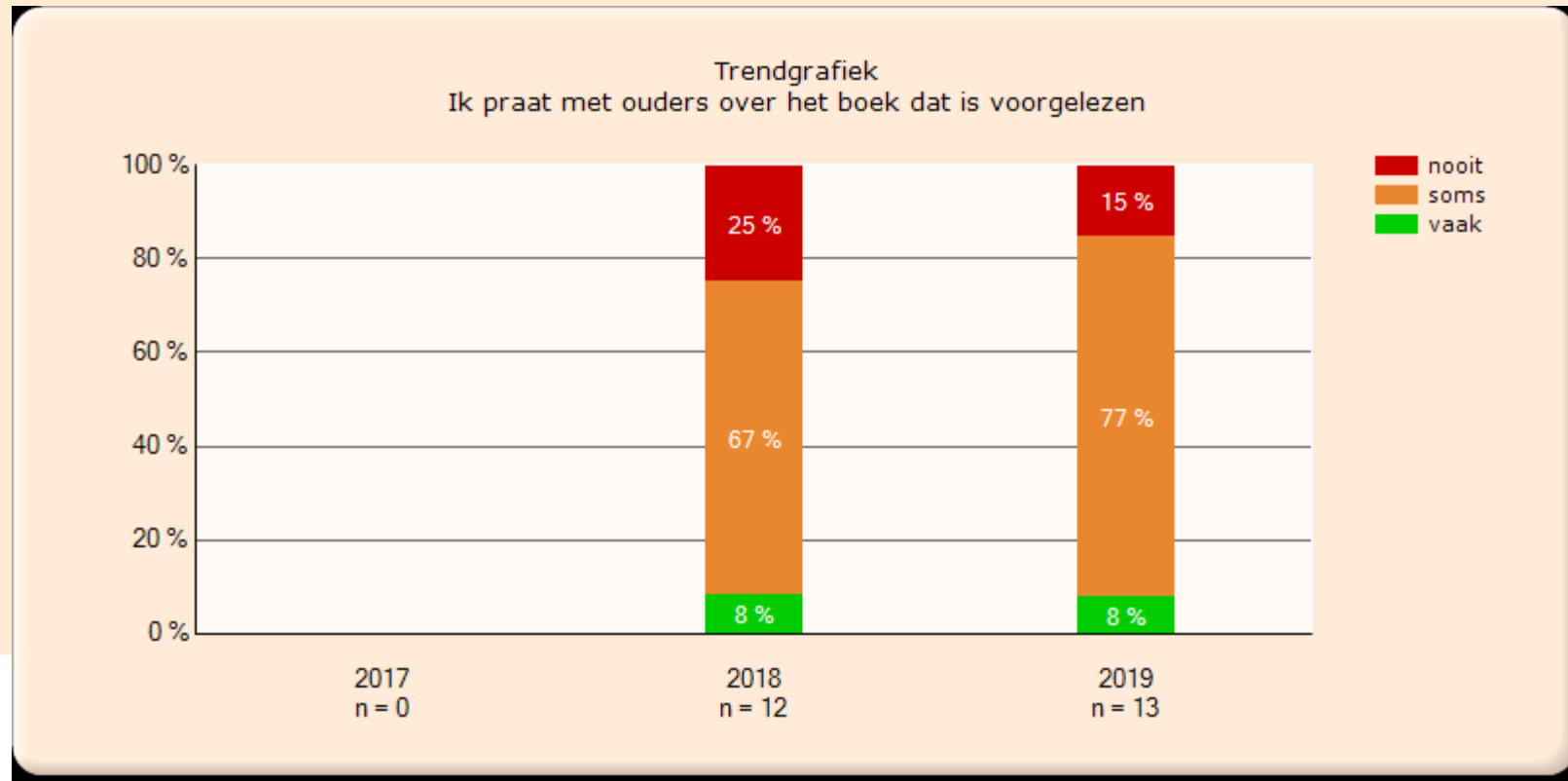
Ouders stimuleren om thuis voor te lezen

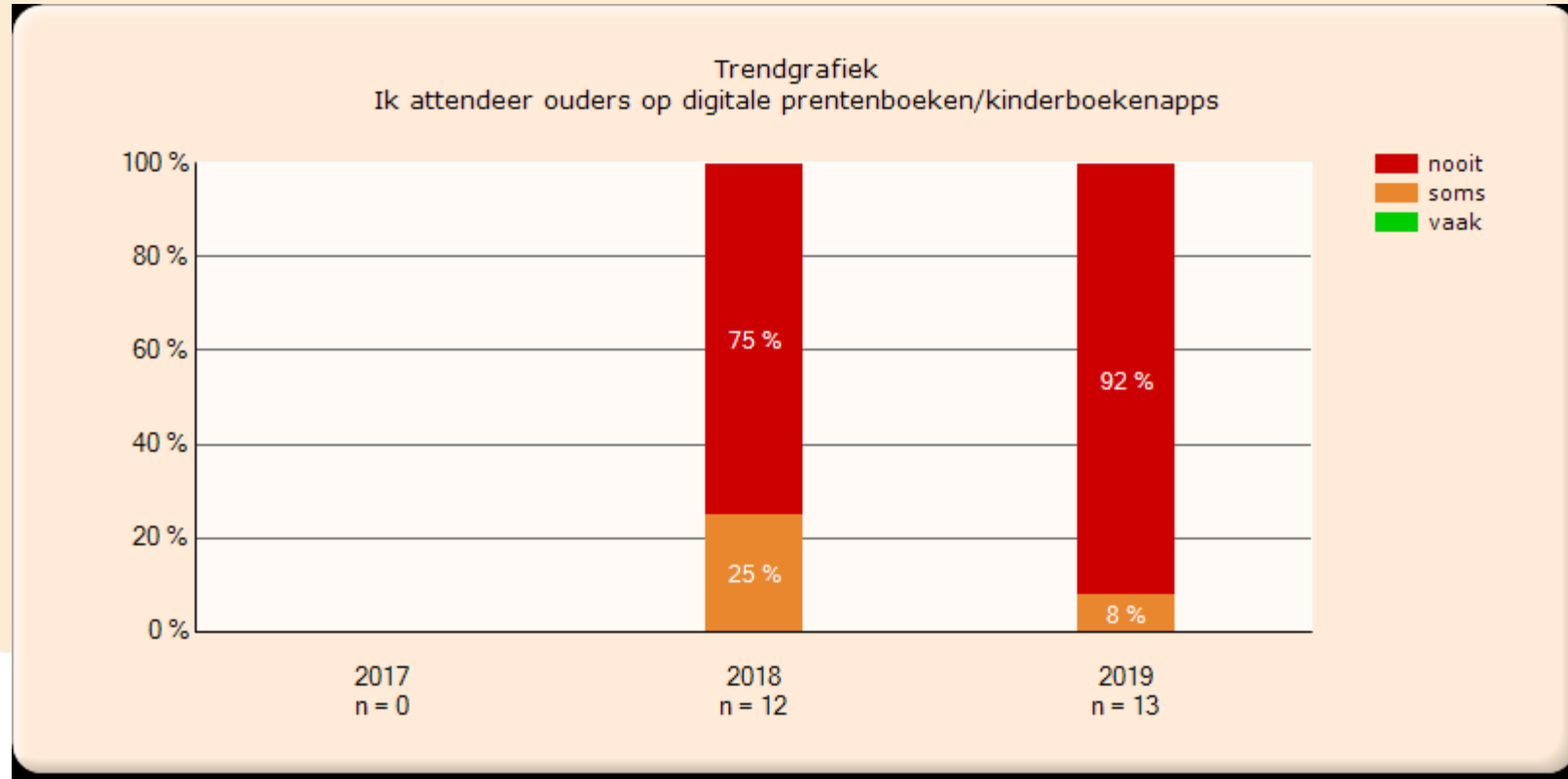
Ouders stimuleren om naar bibliotheek of boekhandel te gaan

Met ouders praten over boek dat is voorgelezen

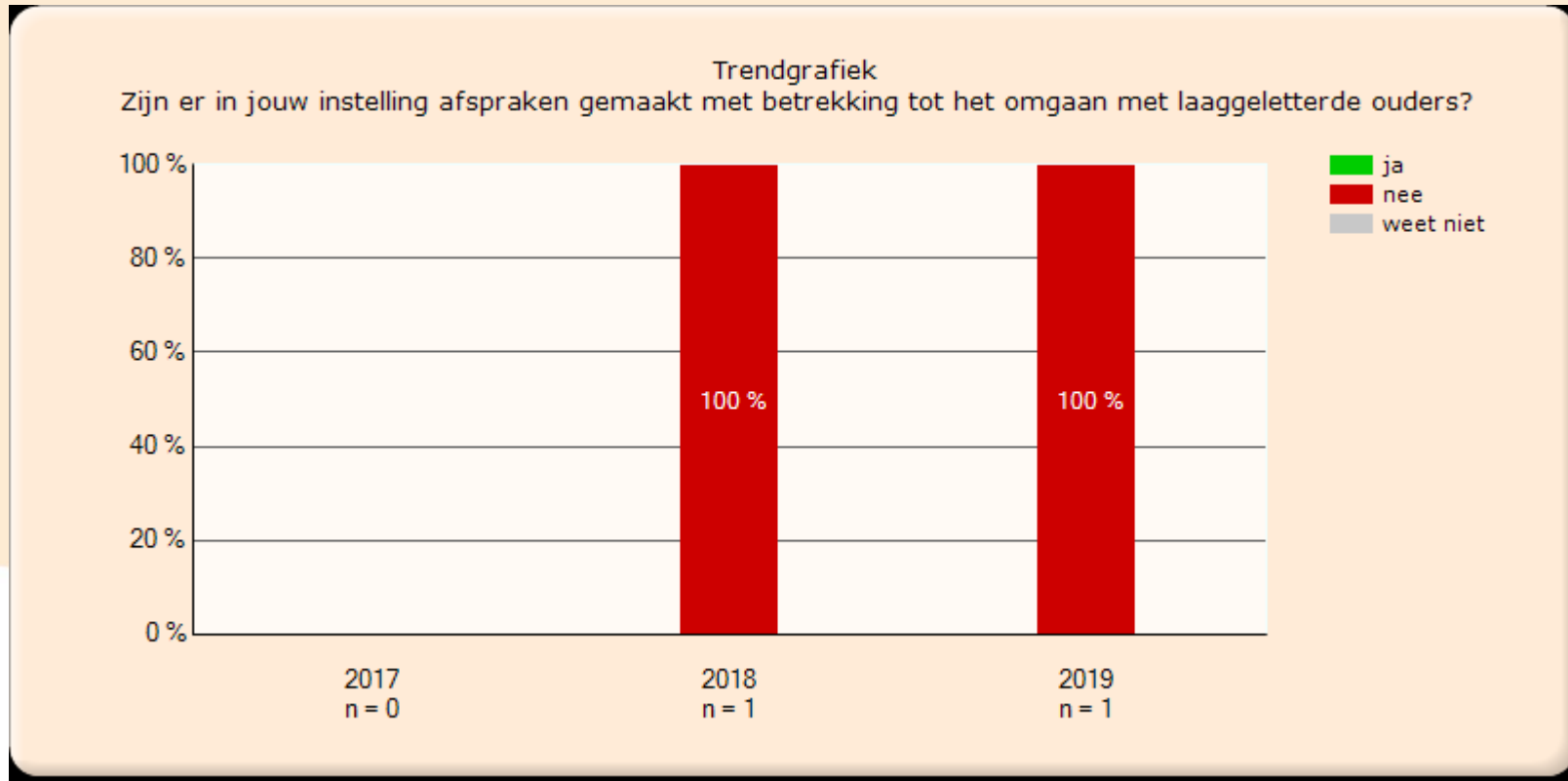
Ouders attenderen op digitale prentenboeken

Conclusie

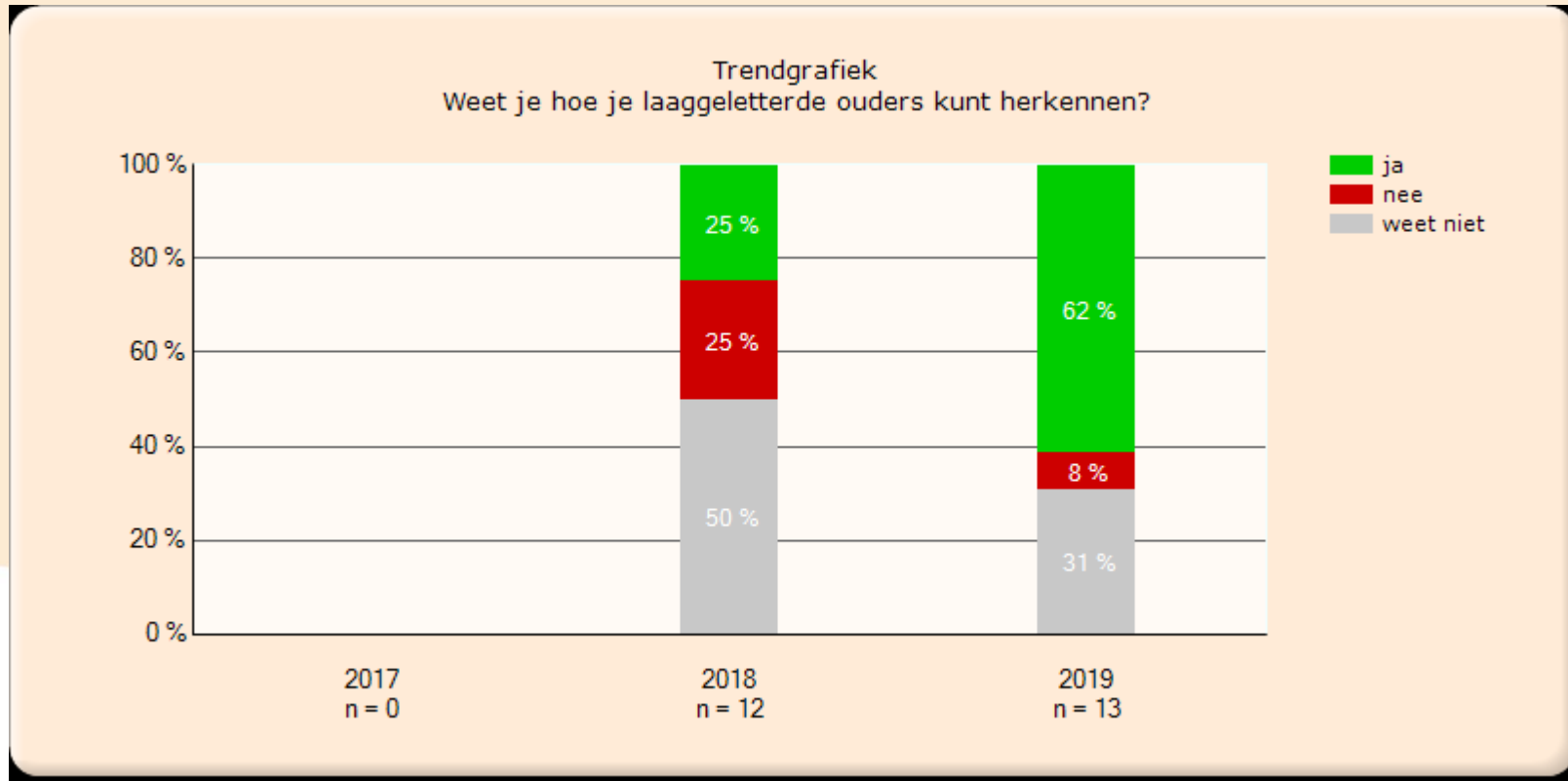
- Het beeld is niet rooskleurig en redelijk stabiel.
- Ik vermoed dat ouderbetrokkenheid op deze locatie geen beleidsprioriteit is, anders zou er in de laatste meting iets ten goede veranderd zijn ten opzichte van de meting ervoor.

En omgaan met laaggeletterde ouders?

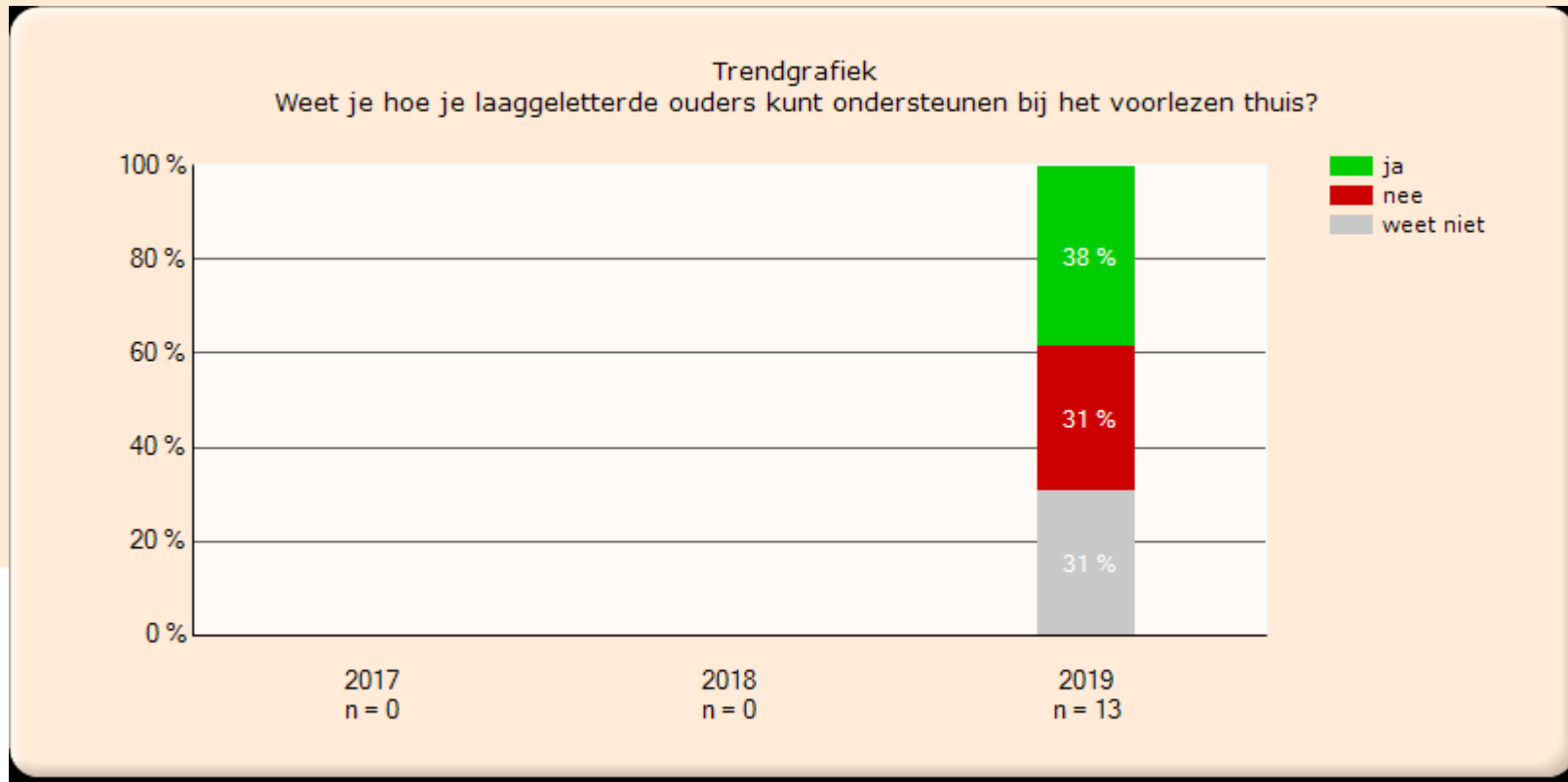

Dat zie je terug bij de pm'ers

Laaggeletterde ouders herkennen

Laaggeletterde ouders ondersteunen in hun educatieve rol

Ter afsluiting een denkvraag: Wat als deze locatie van ouderbetrokkenheid prioriteit nummer 1 zou maken?

Wat zouden de consequenties zijn voor

- je keuzes bij de analyse
- de prioriteiten
- de doelen in het voorleesplan

Meesters in monitoring

Weet u dat Sardes
ook ruimtes
verhuurt voor
bijeenkomsten en
vergaderingen?

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00 📞
secretariaat@sardes.nl @
www.sardes.nl 🌐
@SardesUtrecht 🐦
facebook.com/sardesBV 📘

Wat als deze locatie van ouderbetrokkenheid prioriteit nummer 1 zou maken?

Consequenties voor keuzes bij de analyse:

- focus in de analyse op:
 - ‘beleid’
 - vragen over ouderbetrokkenheid (‘uitvoering’)

Wat als deze locatie van ouderbetrokkenheid prioriteit nummer 1 zou maken?

Consequenties voor prioriteiten:

- helpt pm'ers: basistraining interactief voorlezen
- alle pm'ers: training/afspraken/workshop ouderbetrokkenheid

Wat als deze locatie van ouderbetrokkenheid prioriteit nummer 1 zou maken?

Consequenties voor doelen in het voorleesplan.

1. Alle pm'ers hebben een training interactief voorlezen gevolgd.
2. 75% van pm'ers stimuleert ouders 'vaak' om thuis voor te lezen.
3. Alle pm'ers aan stimuleren ouders 'soms' of 'vaak' om naar de bibliotheek of boekhandel te gaan.
4. Alle pm'ers praten 'soms' of 'vaak' met ouders over het boek dat is voorgelezen.
5. Alle pm'ers attenderen ouders 'soms' of 'vaak' op digitale prentenboeken/kinderboekenapps.